

مروری بر درس‌ها س مهم دین و زندگی ۳ - درس ۵ امین اسدیان‌پور - سکینه گلشنی - سیداحسان هندی

یک درس ... یک صفحه

آیات	موضوع و پیام آیه
یا ایها الذین ءامنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم فان تنازعتم فی شیء فرده الی الله و الرسول ان کنتم تؤمنون بالله و البیوم الآخر ... ارتباط با حدیث جابر	۱- آیهی اطاعت: بیانگر لزوم اطاعت از خدا، رسول و صاحب امر (اولوالامر) در برنامه‌های زندگی (طرح و برنامه برای جامعهی اسلامی) ۲- سرپیچی از هر یک از این سه اطاعت: حرام است. ۳- ایمان به خدا و اعتماد به معاد شرط احاله و بازگرداندن منازعات به خدا و رسول
انما ولیکم الله و رسوله و الذین ءامنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکاة و هم راکعون	۱- آیهی ولایت: بیانگر ویژگی‌های ولی مسلمین و انحصار ولایت خدا و رسول و اولیای حق ۲- نزول آیه: در هنگام ظهر که رفتن باشتاب پیامبر به مسجد و پس از یافتن مصداق آیه (حضرت علی (ع))، بلند شدن صدای تکبیر باران و گفتن حمد و سپاس خداوند توسط رسول خدا (ص) را در پی داشت. علت ← عدم کتمان و مخفی کردن این آیه پس از به چشم خود دیدن مردم و شنیدن از زبان پیامبر ۳- مصداق آیه: امام علی (ع) (موضوع بخشش انگشتی به فقیر در حال رکوع)
یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله یعصمک من الناس ارتباط با حدیث غدیر	۱- آیهی ابلاغ: دستور خداوند به پیامبر (ص) مبنی بر ابلاغ و رساندن آن چه بدان فرمان یافته است، به مردم ۲- اهمیت این فرمان: به آن میزان که اگر انجام نگیرد، اصل رسالت به انجام نرسیده است. ۳- وعدهی خداوند: حفظ جان پیامبر از خطرهای ابلاغ این پیام، منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال آن بود که به مخالفت برخیزند.
انما یرید الله لیزهد عنکم الرجس اهل البیت و یتطهروا	۱- آیهی تطهیر: عصمت اهل بیت خاص پیامبر (ص): حضرت علی (ع)، حضرت فاطمه، امام حسن و امام حسین (ع) ۲- چون اهل بیت معصوم هستند، سخن و عمل آنان معیار و ملاک است و نظر و عمل آنان حجت است. ۳- بیان مدت مدید این آیه توسط پیامبر (ص)، هنگام عبور از کنار خانه فاطمه زهرا
ادامه‌ی دو قلمرو مرجعیت دینی و ولایت ظاهری پس از پیامبر و نیاز به وجود امام سخن پیامبر در راستای لزوم شناخت امام: معرفی فرد شایسته‌ی مقام امامت تنها با داست	← (علت) ← گذشت زمان و گسترش سرزمین‌های اسلامی، ظهور فرقه‌ها و اندیشه‌های مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات پیچیده‌ی اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی من مات و لم یعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة (مهم‌ترین ویژگی زندگی جاهلانه، نظام غیر الهی و حاکمیت و فرمانرای ظالمانه است). ← (علت) ← زیرا امام باید دارای ویژگی‌های خاص از جمله عصمت باشد و تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست.
احادیث مربوط به وصایت و امامت علی (ع) و امامان معصوم	
معرفی امام در مراسم دعوت خویشان (یوم الدار / یوم الانذار) بر مبنای فرمان خداوند: «خویشان نزدیک خود را انذار کن.»	✓ دعوت ۴۰ نفر از بزرگان بنی هاشم پس از گذشت سه سال از بعثت ✓ بیان ۳ بار درخواست پیامبر (ص) برای معرفی «برادر، وصی و جانشین خود» ✓ سکوت همه‌ی مهمانان (به جز حضرت علی) به علت: امید نداشتن به پیروزی و گسترش دین پیامبر
حدیث جابر (سخن پیامبر (ص) خطاب به جابر بن عبدالله انصاری برای شناسایی الوالامر)	✓ نام دوازده امام در این حدیث آمده: (نخستین آنان علی بن ابی طالب است و سپس به ترتیب ...) ✓ امام پنجم (محمد بن علی) در تورات به باقر معروف است و بنابر پیش‌بینی پیامبر (ص) جابر در پیروی ایشان را می‌بیند. ✓ امام دوازدهم، هم نام و هم کنیه پیامبر (ص) است و از نظرها پنهان می‌شود. ✓ غیبت امام عصر (ع) تا زمانی طولانی می‌گردد که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده‌ی به او باقی می‌مانند.
حدیث ثقلین «ای تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی ما ان تمسکتم بهما لن تفلطوا ابدأ و انهما لن یفترقا حتی یردا علی الحوض»	✓ لازم و ملزوم بودن قرآن و اهل بیت (ع) ✓ همیشگی بودن قرآن و وجود همیشگی معصوم در کنار آن ✓ مسدود بودن همیشگی راه ضلالت و گمراهی در صورت تمسک به هر دو ثقل ✓ بیان حدیث به‌طور مکرر از جمله در روزهای آخر عمر پیامبر (ص)
حدیث منزلت تو برای من به منزله‌ی هارون برای موسی هستی جز این که بعد از من پیامبری نیست.	✓ موسی (ع) از خدا خواست برادرش هارون را مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت قرار دهد و پیامبر، حضرت علی (ع) را برای خود مانند هارون برای موسی می‌داند. ✓ بیان ختم نبوت و ارتباط با آیهی «ما کان محمد ابا احد ... خاتم النبیین»
حدیث غدیر «من کنت مولاه فهذا علی مولاه»	✓ واقعه‌ی غدیر در حج آخر پیامبر (ص) «حجة البلاغ» و «حجة الوداع» با حضور ۱۲۰۰۰۰ نفر برگزار شد. ✓ این حدیث بعد از آیهی ابلاغ و جمله‌ی پرسشی پیامبر (ص): «ایها الناس من اولی الناس بالموءمنین من انفسهم» بیان شده است. ✓ این حدیث سه بار تکرار شد. ✓ پس از بیان حدیث غدیر، مردم برای عرض تبریک و شادباش به سوی امام علی (ع) آمدند. ✓ ۱۱۰ نفر از اصحاب پیامبر که در غدیر حاضر بوده‌اند این واقعه را بی‌واسطه نقل کرده‌اند و ۳۵۰ نفر از اهل سنت این واقعه را در کتاب‌های خود آورده‌اند که در (الغدیر) آمده است.
چند نکته: ✓ لازمه‌ی امامت و جانشینی پیامبر (ص): علم و معرفت کامل و عصمت از گناه و اشتباه است. ✓ تعیین جانشین پیامبر با هدایت و راهنمایی خداوند بوده است. ✓ حضرت فاطمه (س)، امام نیستند اما جزء اهل بیت و دارای علم و عصمت کامل است.	